

Nummi-Pusulän lintuvesien pesimälinnuston selvitys 2007

Jan Södersved

UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUKSEN
RAPORTTEJA 22 | 2008

Nummi-Pusulan lintuvesien pesimälinnuston selvitys 2007

Jan Södersved

Helsinki 2008

Uudenmaan ympäristökeskus

UUDENMAAN
YMPÄRISTÖKESKUS
NYLANDS
MILJÖCENTRAL

UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUKSEN RAPORTTEJA 22 | 2008
Uudenmaan ympäristökeskus
Luonnonsuojelu- ja ympäristötieto-osasto

Taitto: Aapo Ahola
Kansikuva: Jan Södersved
Sisäsivujen kuvat: Aapo Ahola (s. 7) ja Tero Taponen (s. 8 ja s. 10)
Kartat: Aapo Ahola

Julkaisu on saatavana internetistä:
www.ymparisto.fi/uus/julkaisut

ISBN 978-952-11-3311-4 (pdf)
ISSN 1796-1742 (verkkokj.)

SISÄLLYS

1 Johdanto	5
2 Tutkimusalue ja -menetelmät	6
2.1 Kohteiden kuvaus	6
2.1.1 Lohja, Vaanilanlahti (Vasarlanlahti)	7
2.1.2 Lohja, Kutsilanselkä	8
2.1.3 Nummi-Pusula ja Lohja, Savijärvi	9
2.1.4 Nummi-Pusula, Musterpyynjärvi	9
2.1.5 Nummi-Pusula, Kyynäräjärvi	10
2.1.6 Nummi-Pusula, Koisjärvi	10
2.2 Laskentojen suoritus	11
3 Tulokset	13
3.1 Vesilinnut (sorsalinnut, uikkulinnut ja nokikana)	13
3.2 Rantalinnut (kahlaajat, lokit ja tiirat)	14
3.3 Varpuslinnut	14
3.4 Muut linnut	16
Lähteet	17
Liitteet	18
Liite 1. Laskentakohteilla havaitut uhanalaiset ja vähälukuiset lajit	18
Liite 2. Laskentakohteilla havaitut harvalukuiset yölaulajat	22
Kuvailulehti	27
Presentationsblad	28

1 Johdanto

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki r.y. tarjoutui Uudenmaan ympäristökeskuksen pyynnöstä tekemään pesivän vesi- ja rantalinnuston selvityksen Nummi-Pusulan lintuvedet -nimiseen Natura 2000 -alueeseen kuuluvilla järvillä (Nummi-Pusulan Koisjärvi ja Kyynäräjärvi, Nummi-Pusulan ja Lohjan Savijärvi sekä Lohjan Kutsilanselkä ja Vaanilanlahti) ja lintuvesien suojeleohjelmaan kuuluvalla Nummi-Pusulan Musterpyynjärvellä.

Pesimälinnusto selvitettiin tekemällä kullakin kohteella neljä kartoituslaskentaa 25.4.–13.6.2007 ja kolme erillistä yölaulajalaskentaa 7.5.–19.6.2007. Parimääriä tulkitessa hyödynnettiin myös joitakin laskentojen ulkopuolelta ilmoitettuja havaintoja.

Selvityksen on laatinut biologi LuK Jan Södersved.

2 Tutkimusalue ja -menetelmät

2.1

Kohteiden kuvaus

Natura 2000 -kohde on monipuolinen usean lintuveden muodostama kokonaisuus. Lintuvedet on lintuvesien suojeluohjelmassa todettu kansainvälisesti ja valtakunnallisesti arvokkaiksi. Kasvisto on edustavaa, lintuvesille tyypillistä. Sekä vesilintu- että kahlaajalajisto ovat Uudenmaan monipuolisimpia.

Natura-kohde koostuu viidestä erillisestä lintuvesialueesta Nummi-Pusulassa ja Lohjan kaupungissa. Nummi-Pusulassa kohteeseen sisältyvät Koisjärvi, Kynäräjärvi ja Savijärvi. Järvet sijaitsevat Maikkalanselkään laskevan vesireitin varrella. Lohjalla kohteeseen kuuluvat Maikkalanselkään yhtyvä Kutsilanselkä sekä Hiidenveden eteläisin perukka, Vaanilanlahti. Natura-alue on yhteensä 423 hehtaarin suuruinen.

Kartta 1. Lintuvedet sijaitsevat osittain Lohjan, osittain Nummi-Pusulan alueella.

Kuva 1. Laulujoutsenia Vaanilanlahdella.

Monipuoliseen lintuvesikokonaisuuteen liittyy myös Koisjärven ja Savijärven välissä sijaitseva Musterpyynjärvi.

2.1.1

Lohja, Vaanilanlahti (Vasarlanlahti)

Vaanilanlahti eli Vasarlanlahti on Hiidenveden pitkän ja kapean lahden eteläisin perukka. Rehevään lintuvesikohteeseen kuuluu ruovikkoa, rantaluhtaa, pensaikkoa ja niittyä. Lahden ympärillä on viljelyksiä, metsäsaarekkeita, tervaleppälehtoa ja maaseutuasutusta.

Lahdella pesii runsaasti silkkiuikkuja ja nokikanoja seudun suurimpiin kuuluvan naurulokkiyhdyshäntien suojissa. Naurulokkien parimäärä on vaihdellut viimeisen kymmenen vuoden aikana 14 parista 380 pariin. Naurulokkien joukossa on pesinyt muutama pari kalatiroja ja joinakin vuosina myös pikkulokkeja. Lohjan ensimmäinen kyhmyjoutsenpari asettui lahdelle pesimään vuonna 1988, mutta on viime vuosina saanut väistyä lahdella pesivän laulujoutsenen tieltä. Vaateliaampia vesilintuja ovat heinätavi, lapasorsa ja punasotka. Kaulushaikara on huutanut lahdella joka kesä vuodesta 1998. Ruskosuohaukka pesinee rantaruovikossa vuosittain, ja nuolihaukka pesii usein lahden länsipuolelle jäävässä metsäsaarekkeessa ja saalistelee säännöllisesti lahdella.

Rantakanoista luhtakana ja luhtahuitti havaitaan jokseenkin vuosittain, molempia 0–2 paria. Harvinaisen pikkuhuitin soidinta on kuultu parina kesänä. Aiemmin melko säännöllisesti tavattu liejukana on havaittu viimeksi vuonna 1991. Kahlaajista runsain on taivaanvuohi. Muuttoaikoina nähdään myös vikloja ja suokukkoja, mutta harvoin kovin suuria määriä. Varpuslinnuista runsaslukuisin on ruokokerttunen. Vankimmissa ruovikoissa on lisäksi rytikerttusia, ja rastaskerttunen on pitänyt reiviä useana kesänä.

Muuttoaikoina lahdella lepäilee runsaasti vesilintuja. Lepäilevien sorsien määrät vaihtelevat vuosittain jäätalanteen mukaan: kun jäät sulavat aikaisin, sorsat eivät ke-
räänty lahdelle vaan levittäytyvät nopeasti eri järville. Enimmilläänkin lahdella on

Kuva 2. Kutsilanselälle kokoontuu keväisin satoja sorsia ja kymmeniä kahlaajia.

vain kymmeniä sorsia. Syksyisin lahdelle kerääntyy erityisesti joutsenia, haapanoita, taveja, tukkasotkia ja telkkiä.

2.1.2

Lohja, Kutsilanselkä

Kutsilanselkä on Väänteenjoen laajentuma. Sen ympärillä on peltoja, muutama maatila ja metsää. Kutsilanselän yläpuolella on pohjapato, jonka yläpuolella joki virtaa kapeassa uomassa noin kilometrin. Hankalasti ohitettavan pohjapadon johdosta joella on melko vähän veneliikennettä. Kutsilanselän eteläosassa rannassa on muutama kesämökki.

Alueella pesii runsaasti vesilintuja; runsaimpina silkkiuikku ja nokikana. Lisäksi alueella pesivät muun muassa kyhmy- ja laulujoutsen, heinätavi, lapasorsa ja punasotka. Naurulokki asettui pesimään paikalle 1980-luvun lopulla, ja 1990-luvun lopulla pesiviä pareja oli pitkälti toista sataa. Mustatiira pesi paikalla vuonna 1984, ja pikkulokkeja on pesinyt monena vuonna. Yöhuutajista Kutsilanselällä viihtyvät kaulushaikara, luhtakana, luhtahuitti ja toisinaan myös liejukana. Kerran on kuultu pikkuhuitti ja kerran pikku-uikku, joka on lisäksi nähty kerran. Runsaslukuisten ruokokerttusten joukossa on jokunen rytikerttunen, ja rastaskerttunenkin lienee nykyään jokavuotinen.

Alue on merkittävä myös kevät- ja syysmuuttoaikoina. Keväisin Kutsilanselälle kokoontuu satoja sorsia ja kymmeniä kahlaajia. Laulujoutsenia on laskettu kevätmuuton aikana parhaimmillaan lähes 200 ja syysmuutollakin toista sataa. Virtaavan veden ansiosta viimeiset joutsenet viiptyvät paikalla jopa yli vuodenvaihteen.

2.1.3

Nummi-Pusula ja Lohja, Savijärvi

Savijärvi on rehevä umpeenkasvava järvi, jossa on kesällä avovettä kymmenisen hehtaaria. Järvi jää korkeiden metsäisten mäkien väliseen laaksoon. Järven länsirantaa seurailee Lohjan ja Saukkolan välinen maantie. Järven ja tien väliin jää kapea kaistale peltoja, vesijättömaata ja harvaa pajukkoa. Pohjoispuolella on peltoaukeita. Idässä rantaviivaa luonnehtii melko laaja ja tiheä, pajua ja leppää kasvava pensaikkovyöhyke. Parhaat ruovikko- ja osmankäämialueet ovat itärannan puolella. Järven itäpuolella virtaa järveä eteläpäässä sivuava Häntäjoki.

Savijärvellä pesivät jokseenkin vuosittain muun muassa laulujoutsen, kurki, ruskosuohaukka ja nuolihaukka. Sorsista runsaimpia ovat tavi ja sinisorsa, vaativimpia heinätaivi ja lapasorsa. Kahlaajista järvellä pesivät taivaanvuohi ja töyhtöhyppä. 1990-luvulla järvellä pesi satojen pariin naurulokkiyhdyksunta, joka 2000-luvulle tultaessa kutistui noin 200 pariin. Samalla katosi pesimälajistosta pikkulokki. Ranta- niityt ovat viime vuosina muuttuneet avoimemmiksi lihakarjan laidunnuksen myötä, mistä hyötynevät ainakin keltavästäräkki, niittykirvinen ja tietyt kahlaajalajit, kuten 1980–1990-luvulla paikalla pesinyt punajalkaviklo.

Kaulushaikara on asettunut järvelle 1990-luvulla ja pesinee nykyään vuosittain. Rantakanat viihtyvät järvellä erityisen hyvin: parhaimmillaan on kuultu 6 luhtahuittia, 4 luhtakanaa, liejukana ja harvinaisimpana pikkuhuitti (viitenä vuonna 1984–1994). Ruovikossa laulaa kymmeniä ruokokerttusia, muutama rytikerttunen ja joskus rastaskerttunenkin. Harvinaisin yölaulajavieras on ruokosirkkalintu: sama koiras surisi järvellä joka kesä 1990–1994 ja jälleen vuonna 2007. Vuonna 1992 todettiin lajin toinen pesintä Suomessa.

Keväisin järvellä lepäilee joutsenia ja pienempiä sorsalintuja. Suokukkoja, liroja ja muita kahlaajia on erityisen runsaasti toukokuun alkupuolella. Pikkulokkeja järvellä viiptyy parhaina päivinä 40–60, ja harvinainen mustatiirakin on vierailut järvellä usein. Syksyn näkyvimpiä vieraita ovat harmaahaikarat, joita vetelehtii paikalla runsaasti: parhaimmillaan rantakasvillisuuden kätköistä on noussut 24 linnun parvi sorsastuksen alkaessa. Joutsenia pysähtelee syksylläkin pieniä määriä, samoin muita sorsalintuja.

2.1.4

Nummi-Pusula, Musterpyynjärvi

Musterpyynjärven länsi- ja pohjoispuolella on peltoja, itä- ja eteläpuolella on mäntöyräitä, joiden välissä virtaa Häntäjoki. Se tulvii keväisin Sitarlan luhta-alueen kohdalla nostaen veden lähipellolle, jolloin muodostuu vesilinnuille ja kahlaajille otollinen ruokailualue. Musterpyyn rehevintä aluetta on edellä mainittu suisto-osa, jossa kasvaa muun muassa järviruokoa.

Kaulushaikaraa tavataan nykyään säännöllisesti Musterpyyllä, samoin luhtakana on nykyään jokavuotinen. Sitarlan luhta-alue on luhtahuitin ja ruisrääkän vakiopaikkoja. Kumpaakin havaitaan vuosittain muutama yksilö. Harvinainen pikkuhuitti kuultiin keväällä 1985. Pienemmistä yölaulajista vuosittain on kuultu pensassirkkalintuja.

Muuton aikana Musterpyyllä havaitaan eniten joutsenia. Muita vesilintuja järvellä on nähty niukasti, ja parhaat joutsenmäärätkin on havaittu kevätmuuton alkupuolella, kun sulapaikkoja on vähän. Erityisesti puoliusukeltajasorsat keskittyvät Sitarlan luhta-alueen puolelle. Sellaisina keväinä, jolloin vesi on korkealla vielä toukokuussa, paikalle kerääntyy myös kahlaajia.

2.1.5

Nummi-Pusula, Kyynäräjärvi

Metsäisten mäkien ympäröimä Kyynäräjärvi sijaitsee valtatie 1:n eteläpuolella. Pohjoisrannalla on pieni pelto ja veden täyttämä kaivanto. Avovettä on kesällä vähän, vain viidennes järven pinta-alasta. Rantoja reunustaa 30–100 metriä leveä kasvillisuusvyö. Järven länsiosissa kasvaa myös järviruokoa ja järven keskellä osmankäämiä. Länsirannalla on pieni rämealue, muuten rantoja luonnehtivat laajat pajupensaikot. Järvestä laskee pieni joki, joka yhtyy Musterpyystä lähtevään Hätäjokeen Sitarlan kohdalla.

Kyynäräjärven pesimälajisto on melko niukka. Järvellä on kuultu vuosittain muutama luhtahuitti ja luhtakanoja yleensä yksi. Aikaisemmin paikalla pesi myös pieni, 20 parin naurulokkikolonia ja muutama kalatiirapari. Pesimälajistoon kuuluivat aikaisemmin myös mustakurkku-uikku ja punajalkaviklo. Kahlaajista yleisin on taivaanvuohi. Yleisimmät varpuslinnut ovat ruokokerttunen ja pajusirkku. Pesimäaikaisia havaintoja on tehty myös pikkutikasta sekä viitasirkkalinnusta ja idänuunilinnusta.

2.1.6

Nummi-Pusula, Koisjärvi

Koisjärvi on rehevä, lähes umpeenkasvanut viljelysten ympäröimä järvi. Lounaispään rannoilla on vetisiä niittyjä, joilla karja on laiduntanut. Keväisin järven vesi on korkeammalla ja järvi on suosittu vesilintujen levähdyspaikkana. Loppukesällä ja syksyllä järvi kuivuu pahasti, eikä avovettä ole näkyvissä muutamaa kuivatusojaa lukuun ottamatta. Järvi on pitkä ja kapea, ja sen molemmat päät ovat pesimälinnuston kannalta parhaita. Länsipäässä on laaja pajupensaikkoalue, samoin itäpäässä on runsaasti pajukkoa ja lepikkoa sekä melko laaja ruovikkoalue sekä rantaluhta.

Vaateliaammista vesilinnuista Koisjärvellä pesivät muun muassa jouhisorsa, heinäntävi ja lapasorsa. Säännöllisiä pesimälajeja tai ruokavieraita ovat laulujoutsen,

Kuva 3. Koisjärvellä ei kesäisin juuri ole avovettä.

kaulushaikara, kurki, ruskosuohaukka ja nuolihaukka. Rantakanoista nokikanoja pesii muutama pari. Luhtakanan ja luhtahuitin esiintymistä säätelee ilmeisesti vuossittainen veden korkeus; enimmäkseen luhtahuitteja on kuultu seitsemän. Kahlaajista runsaimmat ovat taivaanvuohi ja töyhtöhyppä. Aikaisemmin järvellä pesi myös 1–4 paria punajalkavikloja. Lokit eivät pesi järvellä, mutta nauru- ja pikkulokit käyvät alueella ruokailemassa. Järvi on myös suopöllön potentiaalinen pesimäpaikka, ja laji onkin tavattu kesäkuun alussa kolmesti. Rantapajukot ovat yölaulajien mieleen. Säännöllisesti havaitaan ruokokerttusten lisäksi satakieliä, pensassirkkalintuja sekä luhta-, viita- ja rytikerttusia.

Parhaimpien kevättulvien aikaan vesialueilla ja rantapelloilla on enimmäkseen kymmeniä joutsenia ja satoja puolisuokeltajajorsia. Runsaimpia levähtäjiä ovat olleet tavi, sinisorsa ja haapana. Järvi vetää puoleensa myös kahlaajia, ja niitäkin on havaittu parhaimmillaan sadoittain. Pikkulokkeja havaitaan yleisesti kevätmuutolla.

2.2

Laskentojen suoritus

Kohteiden pesivä- vesi- ja rantalinnusto laskettiin kartoitusmenetelmällä soveltaen Luonnontieteellisen keskusmuseon vesilintujen laskentaohjeita (Väisänen & Lammi 2007) ja maalintujen kartoituslaskentaohjeita (Koksimies & Väisänen 1988). Kaikki kuusi kohdetta laskettiin neljänä aamuna 25.4.–13.6.2007. Musterpyynjärvi kierrettiin joka kerta soutuveneellä, Kutsilanselkä laskettiin osin jalkaisin ja osin veneellä, ja muut kohteet kierrettiin jalkaisin.

Lisäksi joka kohteella tehtiin 7.5.–19.6.2007 kolme erillistä yölaulajalaskentaa. Joka kohteessa käytiin niin monessa pisteessä, että näillä katettiin tutkittavan alueen yölaulajalajisto. Kussakin pisteessä kuunneltiin vähintään 5–10 minuuttia.

Laskentoja tekivät Kari Aromäki (KA), Jari Enström (JE), Hannu Holmström (HH), Jarmo Koistinen (JK), Paavo Koli (PK), Reijo Pokkinen (RP), Jan Södersved (JS), Mika Teivonen (MT), Heikki Toljander (HT), Arttu Valonen (AV), Juhani Valonen (JV), Kalle Virta (KeV) ja Kari Virta (KiV). Laskennat ajoittuivat kohteittain ja laskijoittain seuraavasti:

Lohja, Vaanilanlahti

25.4.	5:45–10:00	JS
10.5.	0:30–2:00	JS
14.5.	5:00–10:20	JS
25.5.	4:30–9:20	JS
29.5.	1:35–2:45	JS
7.6.	4:15–9:15	JS
18.–19.6.	23:00–0:20	JS

Lohja, Kutsilanselkä

29.4.	5:40–11:25	JS
9.–10.5.	23:20–1:50	JS
14.5.	5:30–11:00	HH
25.5.	4:45–12:15	HH
29.5.	0:40–1:25	JS
9.6.	5:30–12:00	HH
19.6.	0:30–2:15	JS

Nummi-Pusula–Lohja, Savijärvi

30.4.	5:50–11:45	RP
2.5.	6:30–9:15	RP

(täydennyslaskenta edellisen kerran huonon sään vuoksi)

10.5.	0:55–1:15	JS
14.5.	5:20–11:35	RP
28.–29.5.	23:05–1:30	JS
29.5.	5:50–10:15	RP
7.6.	5:10–11:05	RP
19.6.	1:30–2:15	JS
Nummi-Pusula, Musterpyynjärvi		
26.4.	7:00–9:45	PK, KiV
7.5.	22:50–23:15	MT, HT, KeV
11.5.	6:30–9:15	PK, KiV
24.5.	6:30–9:00	PK, KiV
28.5.	23:20–23:55	HT, KeV, KiV
13.6.	6:30–9:00	PK, KiV
18.–19.6.	–0:25	MT, HT, KeV, KiV
Nummi-Pusula, Kyynärajärvi		
27.4.	7:30–10:00	JK, KeV
7.5.	22:20–23:25	MT, HT, KeV
14.5.	6:00–9:15	KeV, KiV
28.–29.5.	22:50–0:05	HT, KeV, KiV
30.5.	6:30–10:00	JE, KeV
11.6.	6:30–9:45	JE, KeV
18.–19.6.	23:15–0:35	MT, HT, KeV, KiV
Nummi-Pusula, Koisjärvi		
26.4.	6:15–10:00	KA, KeV
7.–8.5.	23:40–0:20	MT, HT, KeV
11.5.	6:15–10:15	KA, KeV
27.5.	6:45–10:15	AV, JV, KeV
29.5.	0:15–0:55	HT, KeV, KiV
8.6.	6:00–9:45	JE, KeV
19.6.	0:45–1:30	MT, HT, KeV, KiV

Kukin alue kierrettiin jalkaisin tai veneellä niin tarkoin kuin mahdollista. Kiikarin lisäksi laskennassa käytettiin kaukoputkea, jolla esimerkiksi uikkuja, nokikanoja ja muita vesilintuja saattoi tarkkailla häiritsemättä kauempaa. Havainnot merkittiin selkein lyhentein peruskartasta suurennetulle käyntikartalle (n. 1:5000). Erityistä huomiota kiinnitettiin saman lajin muiden yksilöiden yhtäaikaisiin havaintoihin, jotta kokonaisparimäärän arviointi olisi mahdollisimman luotettava. Kauempana alueen ulkopuolella ja selvästi alueen yli lentäviä lintuja ei huomioitu.

Käyntikartoille kirjattiin kaikki havainnot sorsalinnuista, uikkulinnuista, kurkilinnuista (kurki ja rantakanat) ja rantalinnuista (kahlaajat, lokit ja tiirat). Lisäksi merkittiin muistiin havainnot muista ei-varpuslinnuista (lähinnä kaulushaikara, kurki ja petolinnut) sekä varpuslinnuista ainakin seuraavista lajeista: niittykirvinen, keltävästäräkki, satakieli, sirkkalinnut, kerttuset, pikkulepinkäinen, punavarvunen ja pajusirkku. Lisäksi laskijoita pyydettiin kirjaamaan havainnot kaikista uhanalaisista lajeista ja muista harvalukuisista lajeista.

Kaikki havaitut ruokokerttuset ja pajusirkut merkittiin käyntikartoille, mutta todellista parimäärää ei pyrittykään selvittämään, sillä laajoista ruovikoista, joissa on vaikea liikkua, on hyvin työlästä laskea näiden lajien todellisia parimääriä.

Parimäärät tulkittiin Väisäsen & Lammin (2007) sekä Koskimiehen & Väisäsen (1988) mukaan. Joidenkin lajien kohdalla perimäärätulkinnassa otettiin huomioon myös laskentojen ulkopuolelta ilmoitettuja hajahavaintoja.

3 Tulokset

Laskentojen mukaan tutkimusalueella pesi 15 lajia vesilintuja (257 paria), 4 lajia kahlaajia (42 paria) ja 3 lajia lokkeja ja tiiroja (351 paria) sekä 23 muuta vesi- tai rantalinnuksi luokiteltavaa lajia (taulukko 1).

Alueella pesivistä vesi- ja rantalinnuista EU:n lintudirektiivin I-liitteessä mainitaan laulujoutsen, kaulushaikara, ruskosuohaukka, luhtahuitti, ruisrääkkä, kurki, kalatiira ja pikkulepinkäinen. Maalinnuista laskennoissa havaittiin myös harmaapäätikka ja pikkusieppo, jotka mainitaan EU:n lintudirektiivin I-liitteessä.

Tutkimusalueen vesi- ja rantalinnuista liejukana ja rastaskerttunen on luokiteltu valtakunnallisesti vaarantuneiksi (VU). Silmälläpidettäviä (NT) lajeja kohteilla pesii viisi: kaulushaikara, ruskosuohaukka, ruisrääkkä, pensastasku ja pikkulepinkäinen. Vaarantuneeksi luokitellaan myös kolmella kohteella havaittu pikkutikka ja silmälläpidettäviksi harmaapäätikka ja pikkusieppo – molemmat kahdella kohteella.

3.1

Vesilinnut (sorsalinnut, uikkulinnut ja nokikana)

Tutkituilla lintuvesikohteilla pesi 15 lajia ja 257 paria vesilintuja (taulukko 1). Joutsenista kyhmyjoutsen pesi ainoastaan Kutsilanselällä, jossa oli pesivän parin lisäksi pesimätön pari 14.5.2007 saakka. Musterpyynjärvellä kyhmyjoutsenia nähtiin ensimmäisessä laskennassa, mutta ei enää myöhemmin. Laulujoutsenen pesä löytyi neljältä järveltä. Lisäksi Savijärvellä, jossa laji on pesinyt viime vuosina, oli pesimätön pari tai sitten pesintä epäonnistui varhaisessa vaiheessa. Kanadanhanhen tulkittiin pesivän ainoastaan Vaanilanlahdella, jossa samalla paikalla nähtiin pari joka laskennassa. Laji havaittiin useammassa laskennassa myös Kutsilanselällä ja Savijärvellä sekä kerran Musterpyynjärvellä, mutta pesintää ei varmistettu missään. Heinäkuussa havaittiin poikue Kutsilanselän ja Savijärven väliin jäävällä Maikkalanlahdella.

Puolisukeltajasorsista sinisorsa (73 paria) ja tavi (40 paria) pesivät kaikilla kohteilla, lapasorsakin (16 paria) kaikilla muilla paitsi Kynärjärvellä. Haapanoita havaittiin huhtikuun jälkeen yllättävän vähän (6 paria), ja parimäärä jäi lopulta pienemmäksi kuin heinätaavilla (7 paria). Jouhisorsan tulkittiin pesivän Koisjärvellä, missä nähtiin naaras vielä 11.5. Lajista on alueelta myös aikaisempia kesäaikaisia havaintoja. Punasotka (10 paria) pesi kolmella kohteella ja tukkasotka (3 paria) vain Vaanilanlahdella ja Savijärvellä. Telkkiä oli kullakin kohteella 3–7 paria. Uivelopari (*Mergus albellus*) nähtiin Savijärvellä vielä ensimmäisessä laskennassa, mutta ei enää myöhemmin. Samoin isokoskeloita nähtiin vain läpimuuttavina.

Silkkiuikuista (26 paria) puolet pesi Kutsilanselällä. Vaanilanlahdella silkkiuikkuja pesi 9 paria, mikä on hieman vähemmän kuin 1995–1996, jolloin paikalla laskettiin 14 ja 15 paria. Härkälintua ja mustakurkku-uikkua ei havaittu yhdessäkään laskennassa, vaikka edellinen on muutaman kerran pesinyt Lohjan kohteilla ja jälkimmäinen

Nummi-Pusulan kohteilla. Kutsilanselällä nähtiin 9.6. määrittämättä jäänyt pikku- tai mustakurkku-uikku (*Tachybaptus ruficollis/Podiceps auritus*). Nokikanoja (42 paria) pesi kaikilla tutkituilla kohteilla. Suurimmat yhdyskunnat laskettiin Kutsilanselällä (vähintään 21 pesää) ja Vaanilanlahdella (9 paria). Liejukana kuultiin 25.5. Kutsilanselän eteläosassa (liite 2).

3.2

Rantalinnut (kahlaajat, lokit ja tiirat)

Tutkimusalueella pesi neljä lajia ja 42 paria kahlaajia (taulukko 1). Näistä taivaanvuohi (27 paria) oli runsain ja pesi kaikilla kohteilla. Töyhtöhyypän (8 paria) tulkittiin pesivän muualla paitsi Vaanilanlahdella ja Kyyjärjällä. Useita pareja pesi lisäksi laskentakohteiden ulkopuolella viljelysmailla. Metsäviklo (3 paria) ja rantasipi (4 paria) pesivät kukin kolmella kohteella. Laskennoissa havaittiin myös lehtokurppia (*Scolopax rusticola*) ja kuoveja (*Numenius arquata*), joiden reviiirit jäänevät kuitenkin ympäröiviin metsiin tai läheisille pelloille. Edellinen havaittiin yölaulajalaskennoissa muualla paitsi Koisjärvellä, jälkimmäinen nähtiin laskennoissa Vaanilanlahdella, Kutsilanselällä ja Koisjärvellä. Muuttoaikaisia havaintoja tehtiin pikkutylistä, suokukosta, lirosta, musta-, valko- ja punajalkaviklosta (*Tringa totanus*). Viimeksi mainittu on 1980–1990-luvulla pesinyt useammalla kohteella, mutta on viime vuosina ollut hyvin harvalukuinen näissä. Nyt punajalkaviklo nähtiin muun muassa Vaanilanlahdella 25.5. ja Savijärvellä 8.6. Havainnot eivät kuitenkaan viitanneet millään tavoin pesintään.

Naurulokkeja pesi Vaanilanlahdella (175 paria) ja Savijärvellä (170 paria). Parimäärät olivat hieman edellisiä vuosia pienempiä; Vaanilanlahdella pesi vuonna 2005 noin 340 paria ja vuonna 2006 noin 380 paria, Savijärvellä parhaimmillaan satojen parien yhdyskunta on viime vuosina kutistunut noin 200 pariin. Aikaisemmin naurulokkeja on pesinyt myös Kutsilanselällä (yli 100 paria) ja Kyyjärjällä (noin 20 paria). Pikkulokkeja (*Larus minutus*) ei jäänyt pesimään tutkimusalueelle, vaikka pikkulokkeja nähtiin vielä toukokuun lopulla Kutsilanselällä, Savijärvellä ja Musterpyynjärvellä. Ainoat kalalokit (3 paria) ja kalatiirat (3 paria) pesivät Vaanilanlahdella ja Kutsilanselällä. Harmaa- ja merilokkeja nähtiin vain kiertelevinä. Mustatiira (*Chlidonias niger*) kävi Savijärvellä 16.5.

3.3

Varpuslinnut

Varpuslinnuista tutkittujen kohteiden ruovikoissa, rantapensaikoissa ja -niityillä pesi 17 lajia (taulukko 1). Varpuslinnuista runsaimmat olivat ruovikkojen peruslajit ruokokerttunen (219 paria) ja pajusirkku (78 paria). Todellinen parimäärä on varmasti vielä osalla kohteista suurempi, sillä monin paikoin kohteissa on vaikea liikkua eikä näiden lajien laskentaan kiinnitetty erityistä huomiota. Pensaskerttuja tulkittiin vähintään 40 paria, mutta lajia ei laskettu kaikilla kohteilla.

Seuraavaksi runsaimmat lajit olivat punavarpuunen (38 paria) ja satakieli (36 paria). Edellä olevien lajien lisäksi ainoastaan västäräkki (15 paria) havaittiin kaikilla kohteilla. Niittyjen lajit keltavästäräkki ja niittykirvinen olivat runsaimpia Savijärvellä (5 ja 11 paria) ja Koisjärvellä (5 ja 5 paria). Keltavästäräkki tuntuu taantuneen selvästi, ja muualla laji havaittiin ainoastaan Kutsilanselällä (1 pari). Niittykirvisiä pesi myös Vaanilanlahdella ja Kutsilanselällä. Savijärven keltavästäräkkien joukossa piti reviiiriään sitruunavästäräkki (*Motacilla citreola*) 14.–17.5. Pensastaskuja (20 paria) ja pikkulepinkäisiä (7 paria) tavattiin muissa kohteissa paitsi Kyyjärjällä.

Taulukko 1. Pohjois-Lohjan ja Nummi-Pusulän lintuvesillä pesivien vesi- ja rantalintujen parimäärät vuonna 2007. – Vaanilanlahti (Vas), Kutsilanselkä (Kut), Savijärvi (Sav), Musterpyynjärvi (Mus), Kynnäräjärvi (Kyy) ja Koisjärvi (Koi).

LAJI		Vas	Kut	Sav	Mus	Kyy	Koi	YHT.
kyhmyjoutsen	<i>Cygnus olor</i>		1					1
laulujoutsen	<i>C. cygnus</i>	1	1			1	1	4
kanadanhanhi	<i>Branta canadensis</i>	1						1
haapana	<i>Anas penelope</i>	1		4			1	6
tavi	<i>A. crecca</i>	9	4	10	6	1	10	40
sinisorsa	<i>A. platyrhynchos</i>	20	12	16	8	1	16	73
jouhisorsa	<i>A. acuta</i>						1	1
heinätavi	<i>A. querquedula</i>	1	2	2			2	7
lapasorsa	<i>A. clypeata</i>	1	2	4	4		5	16
punasotka	<i>Aythya ferina</i>	3	3	4				10
tukkasotka	<i>A. fuligula</i>	1		2				3
telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	4	6	3	7	3	3	26
silkkiiukku	<i>Podiceps cristatus</i>	9	13	1	3			26
kaulushaikara	<i>Botaurus stellaris</i>	2	2	1	1	1		7
ruskosuohaukka	<i>Circus aeruginosus</i>	1	1	1				3
luhtakana	<i>Rallus aquaticus</i>	1	1	2			1	5
luhtahuitti	<i>Porzana porzana</i>	2	1	2	3		1	9
ruisrääkkä	<i>Crex crex</i>				1			1
liejukana	<i>Gallinula chloropus</i>		1					1
nokikana	<i>Fulica atra</i>	9	21	3	4	3	2	42
kurki	<i>Grus grus</i>	1	1	1		1	1	5
töyhtöhyppä	<i>Vanellus vanellus</i>		2	1	1		4	8
taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i>	6	5	3	3	4	6	27
metsäviklo	<i>Tringa ochropus</i>		1			1	1	3
rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	1	1		2			4
naurulokki	<i>Larus ridibundus</i>	175		170				345
kalalokki	<i>L. canus</i>	1	2					3
kalatiira	<i>Sterna hirundo</i>	1	2					3
niittykirvinen	<i>Anthus pratensis</i>	3	2	11			5	21
keltavästäräkki	<i>Motacilla flava</i>		1	5			5	11
västäräkki	<i>M. alba</i>	2	5	3	3	1	1	15
satakieli	<i>Luscinia luscinia</i>	9	4	4	7	2	10	36
pensasastasku	<i>Saxicola rubetra</i>	9	2	4	1		4	20
pensassirkkalintu	<i>Locustella naevia</i>	1		3	3		2	9
viitasirkkalintu	<i>L. fluviatilis</i>				1			1
ruokosirkkalintu	<i>L. luscinioides</i>			1	1			2
rytikerttunen	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	3	5	1	1			10
ruokokerttunen	<i>A. schoenobaenus</i>	53	55	44	21	7	39	219
luhtakerttunen	<i>A. palustris</i>	3	3				1	7
viitakerttunen	<i>A. dumetorum</i>						2	2
rastaskerttunen	<i>A. arundinaceus</i>	1	1					2
pensaskerttu	<i>Sylvia communis</i>	19	8	?	?	5	8	40
pikkulepinkäinen	<i>Lanius collurio</i>	1	2	1	1		2	7
punavarpunen	<i>Carpodacus erythrinus</i>	8	6	5	6	6	7	38
pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>	22	16	15	14	6	5	78
Vesilinnut yht. (paria)		60	65	49	32	9	41	256
Lokit ja tiirat yht. (paria)		177	4	170	0	0	0	351
YHTEENSÄ (paria)		385	195	327	102	43	146	1198

Ruokokerttusen lisäksi tutkimusalueella lauloi neljä muuta kerttuslajia (liite 2). Rytikerttus (10 paria) kuultiin neljässä kohteessa, luhtakerttus (7 paria) kolmessa kohteessa, viitakerttunen (2 paria) Koisjärvellä ja rastakerttunen (2 paria) Vaanilanlahdella ja Kutsilanselällä. Pensassirkkalintuja (9 paria) kuultiin neljässä kohteessa ja viitasirkkalintu ainoastaan Musterpyynjärvellä, minkä lisäksi Koisjärvellä nähtiin äänetön lintu, jota ei tulkittu pesiväksi. Havainnot laulavasta ruokosirkkalinnusta Musterpyynjärvellä 24.5.–19.6. ja Savijärvellä 30.6.–20.7. saattavat koskea samaa lintua, joka olisi välillä vain vaihtanut laulupaikkaa. Ruokosirkkalintu on aikaisemmin havaittu Savijärvellä vuosina 1990–1994.

Muista laskennoissa havaituista varpuslinnuista mainittakoon vielä laulava pikusieppo (*Ficedula parva*) Kutsilanselän rannalla 25.5. ja Kynäräjärven itäpuolella 30.5. ja 11.6., 2 pyrstötiaisen (*Aegithalos caudatus*) lentopoikue Kutsilanselällä 9.6. ja 2 pyrstötiaista Ali-Kynärällä 11.6. sekä kaksi laulavaa peukaloista (*Troglodytes troglodytes*) Kutsilanselän lounaispuolella 14.5. (liite 1).

3.4

Muut linnut

Kaulushaikara (7 paria) puhalteli kaikilla muilla kohteilla paitsi Koisjärvellä (liite 2). Sekä Vaanilanlahdella että Kutsilanselällä huuteli vähintään kaksi koirasta, Kutsilanselällä mahdollisesti kolmekin. Kynäräjärvellä ja Musterpyynjärvellä saattaa olla kyse samasta koirasta, sillä edellisessä koiras kuultiin 7.5. saakka ja jälkimmäisessä 28.5. alkaen. Ainoa laskennoissa havaittu harmaahaikara (*Ardea cinerea*) lensi 26.4. Koisjärven yli.

Ruskosuohaukan nähtiin rakentavan pesää Vaanilanlahdella, Kutsilanselällä ja Savijärvellä. Yksinäinen koiras nähtiin lisäksi kerran Musterpyynjärven suistossa ja kahdessa laskennassa Koisjärvellä. Nuolihaukka (*Falco subbuteo*) on pesinyt useamman lintuveden äärellä. Nyt nuolihaukka nähtiin laskennoissa ainoastaan Kutsilanselällä, jonka lähistöllä laji pesinee. Punajalkahaukkakoiras (*Falco vespertinus*) vieraili 3.6. Koisjärvellä, ja kalasääski (*Pandion haliaëtus*) kävi kalassa ainakin Kutsilanselällä ja Savijärvellä.

Kurki (5 paria) nähtiin pesällä Koisjärvellä. Lisäksi muualla paitsi Musterpyynjärvellä havaittiin varoittava pari tai pari useammassa laskennassa samalla paikalla. Rantakanoista luhtahuitti (9 paria) kuultiin viidessä kohteessa, luhtakana (5 paria) neljässä kohteessa ja ruisrääkkä Sitarlanjoen luhdalla Musterpyynjärvellä (liite 2).

Muista laskennoissa havaituista vähälukuisista lajeista mainittakoon vielä harmaapäätikka (*Picus canus*), joka pesinee Vaanilanlahden ja Musterpyynjärven rantamilla sekä pikkutikka (*Dendrocopos minor*), jonka pesä löytyi Vaanilanlahden ja Kutsilanselän rannalta ja joka kuultiin myös Musterpyynjärvellä (liite 1). Ainoa yölaulajalaskennoissa kuultu pöllö oli lehtopöllö (*Strix aluco*): Musterpyynjärvellä kuului soidinta 28.5. ja Kutsilanselän koillispuolella kuultiin poikasten kerjuuääntä 19.6.

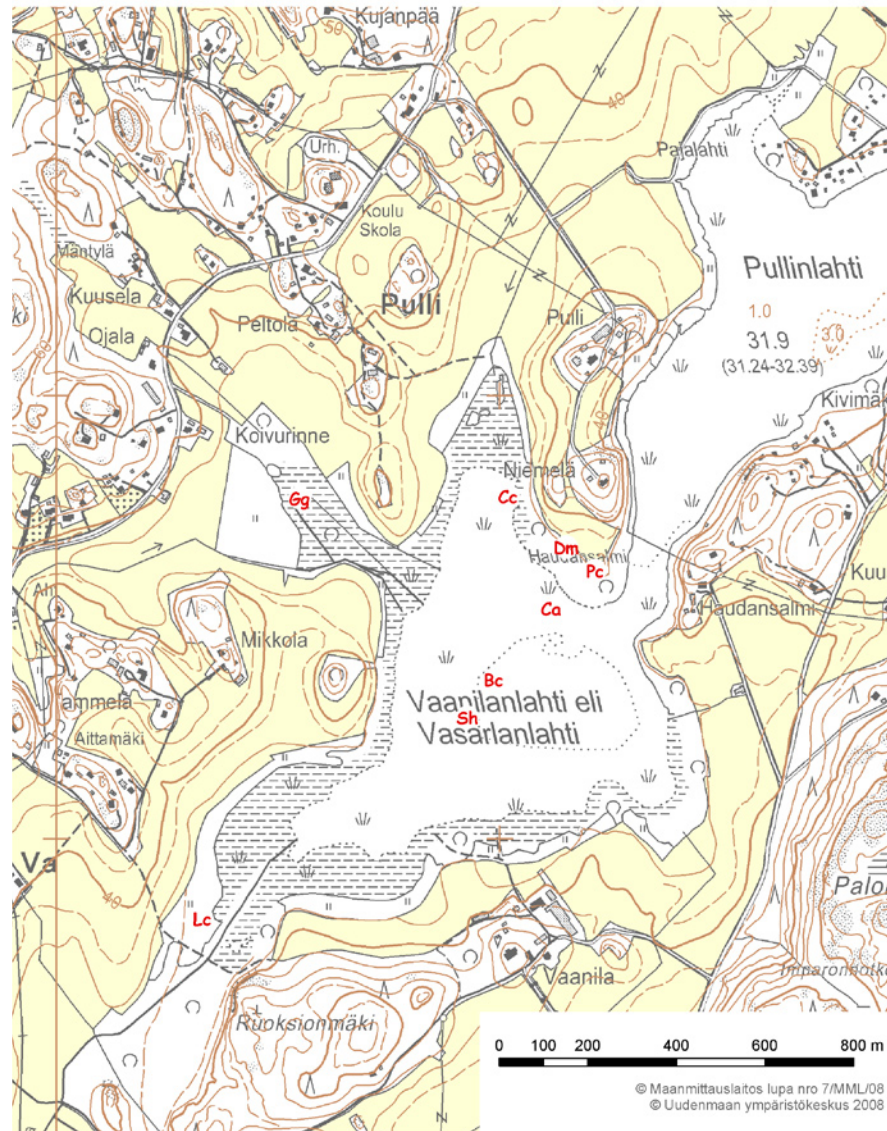
LÄHTEET

Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988. Linnustoseurannan havainnointiohjeet. 2., uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.

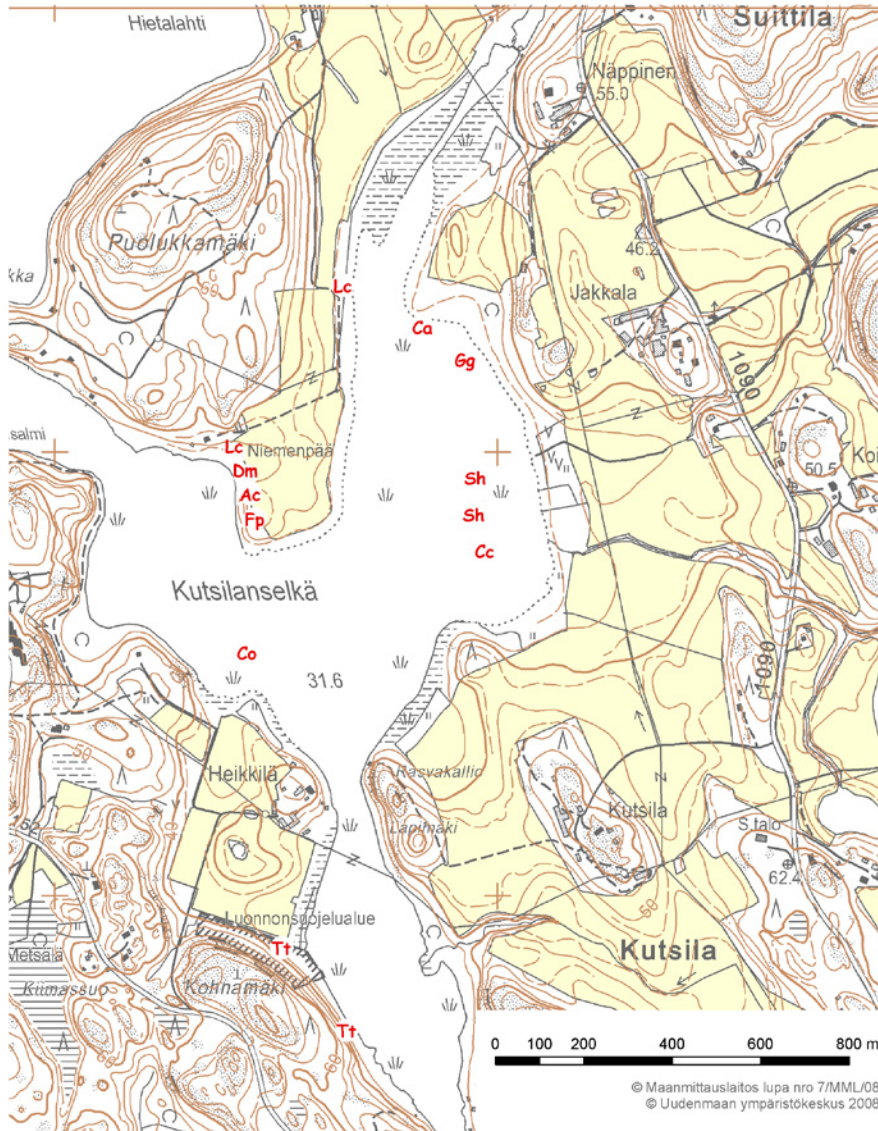
Väisänen, R. A. & Lammi, E. 2007. Vesilintujen laskentaohjeet. Toukokuu 2007. Eläinmuseon linnuston-seuranta, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsinki. <http://www.fmnh.helsinki.fi/seurannat/vesilinnut/ohjeet.htm> [Viitattu 19.12.2007]

LIITTEET

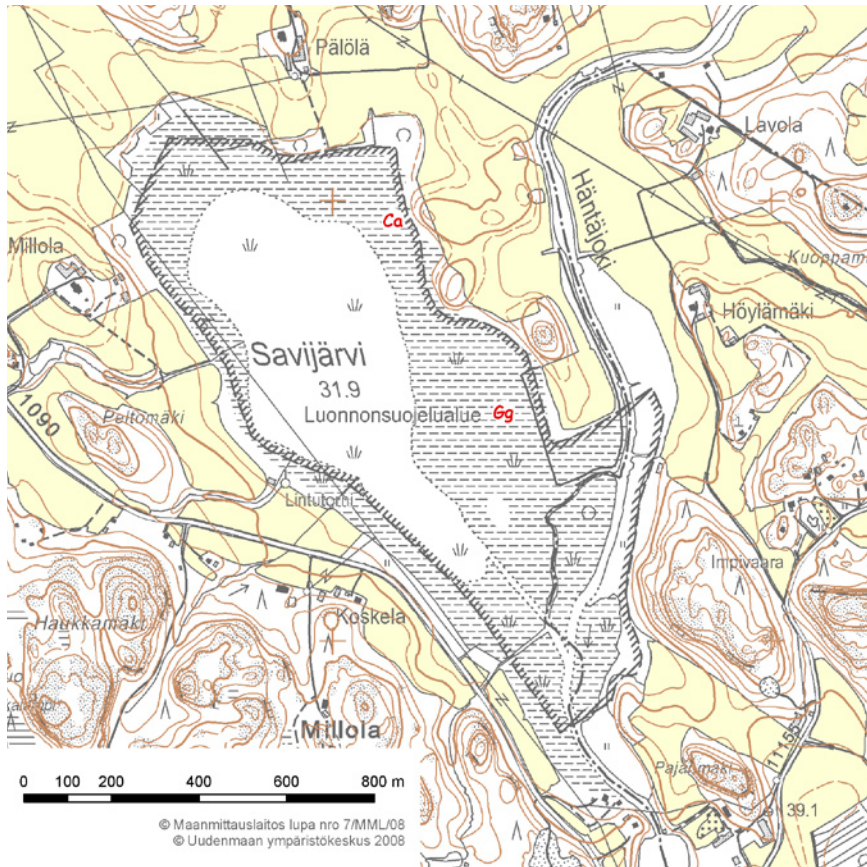
Liite I. Laskentakohteilla havaitut uhanalaiset ja vähälukuiset lajit

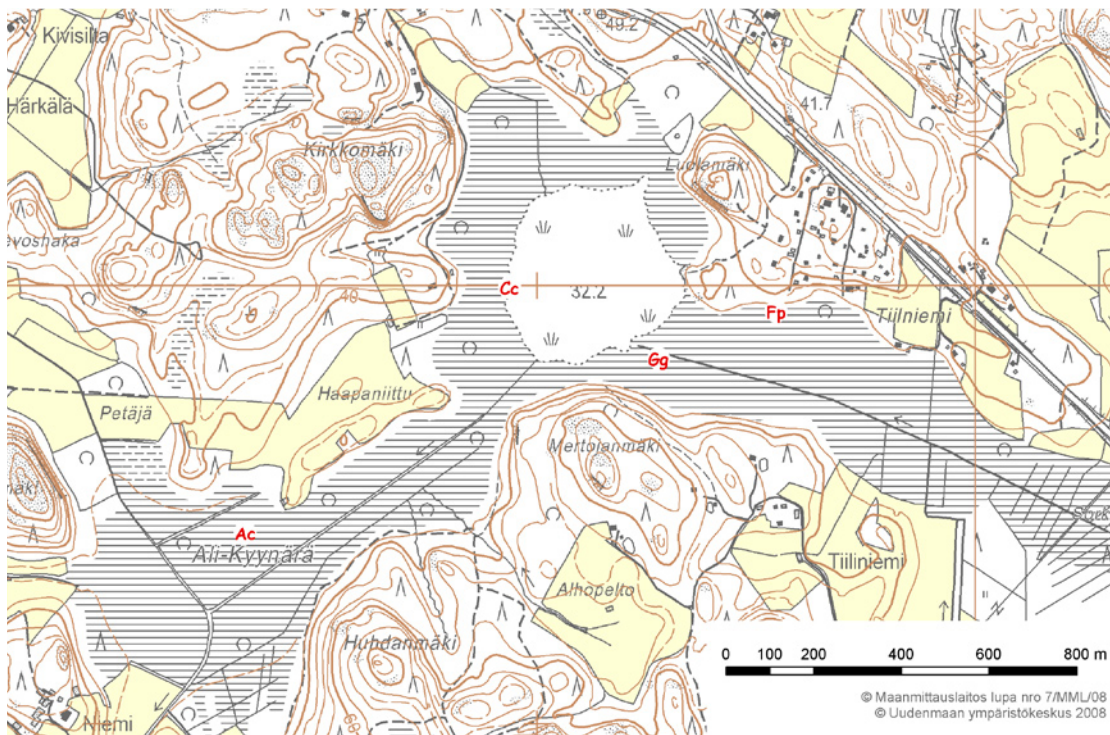
Kartta I. Vaanilanlahden uhanalaiset ja vähälukuiset lajit 2007: laulujoutsen (Cc), kanadanhanhi (Bc), ruskosuohaukka (Ca), kurki (Gg), kalatiira (Sh), pikkulepinkäinen (Lc), harmaapäätikka (Pc) ja pikkutikka (Dm).

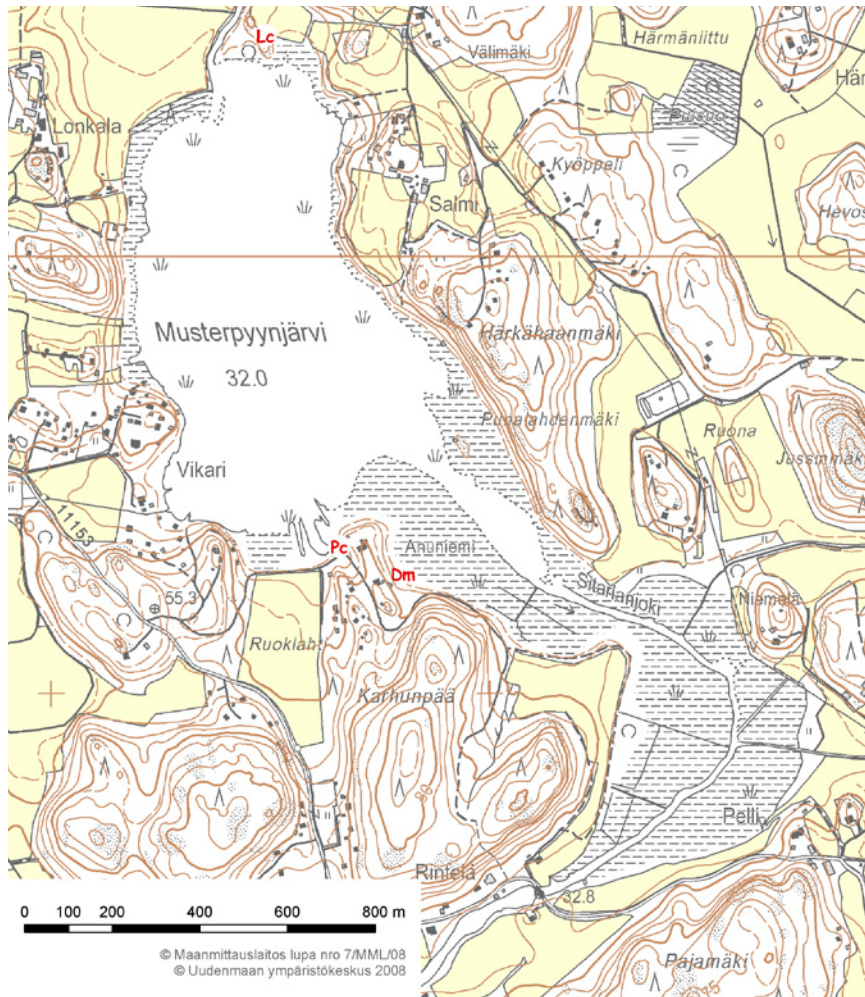
Kartta 2. Kutsilanselän uhanalaiset ja vähälukuiset lajit 2007: kyhmyjoutsen (Co), laulujoutsen (Cc), ruskosuohaukka (Ca), kurki (Gg), kalatiira (Sh), pikkulepinkäinen (Lc), pikkutikka (Dm), peukaloinen (Tt), pikkusieppo (Fp) ja pyrstötiainen (Ac).

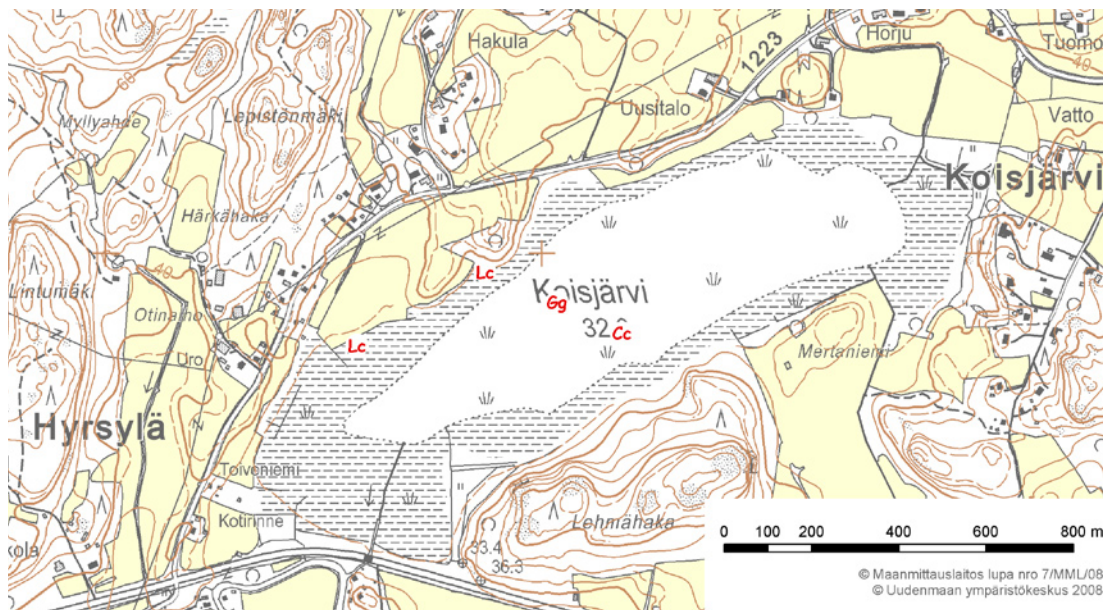
Kartta 3. Savijärven uhanalaiset ja vähälukuiset lajit 2007: ruskosuohaukka (Ca) ja kurki (Gg).

Kartta 4. Kynäräjärven uhanalaiset ja vähälukuiset lajit 2007: laulujoutsen (Cc), kurki (Gg), pikusieppo (Fp) ja pyrstötiainen (Ac).

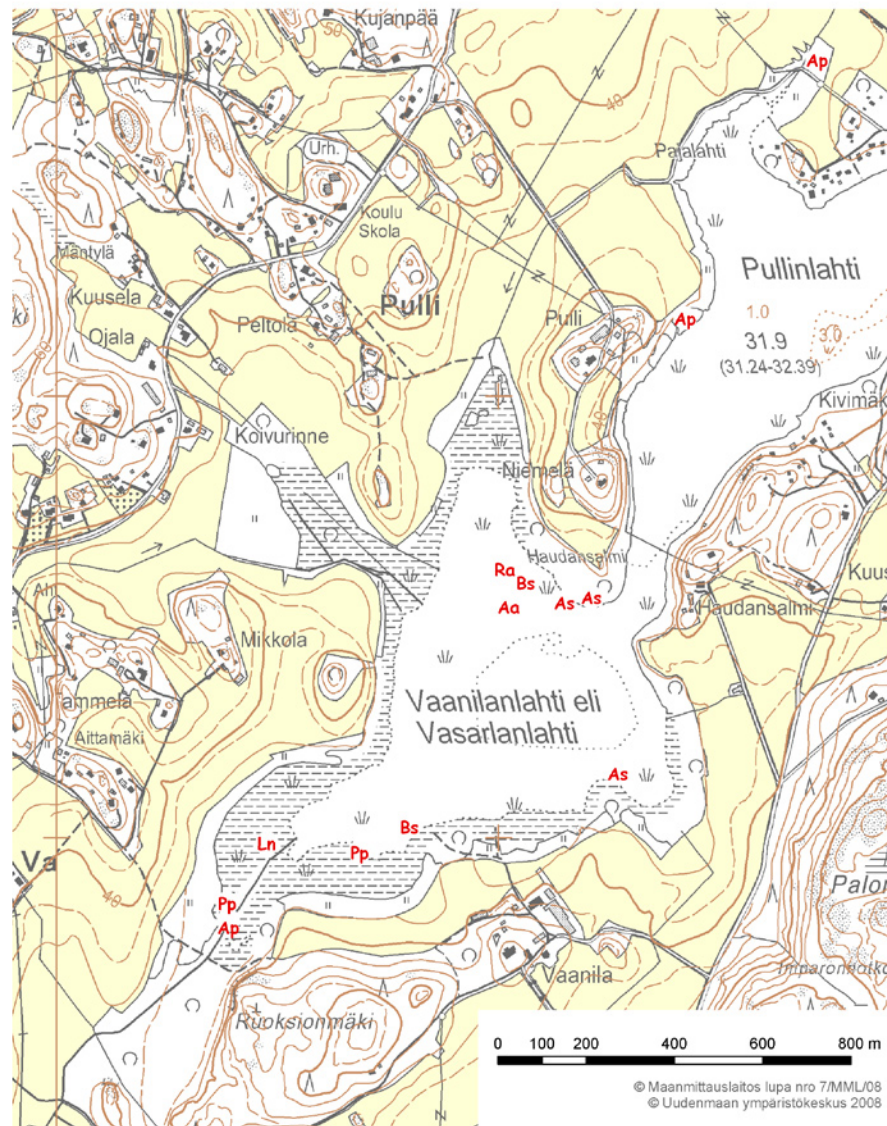

Kartta 5. Musterpyynjärven uhanalaiset ja vähälukuiset lajit 2007: pikkulepinkäinen (Lc), harmaapäätikka (Pc) ja pikkutikka (Dm)

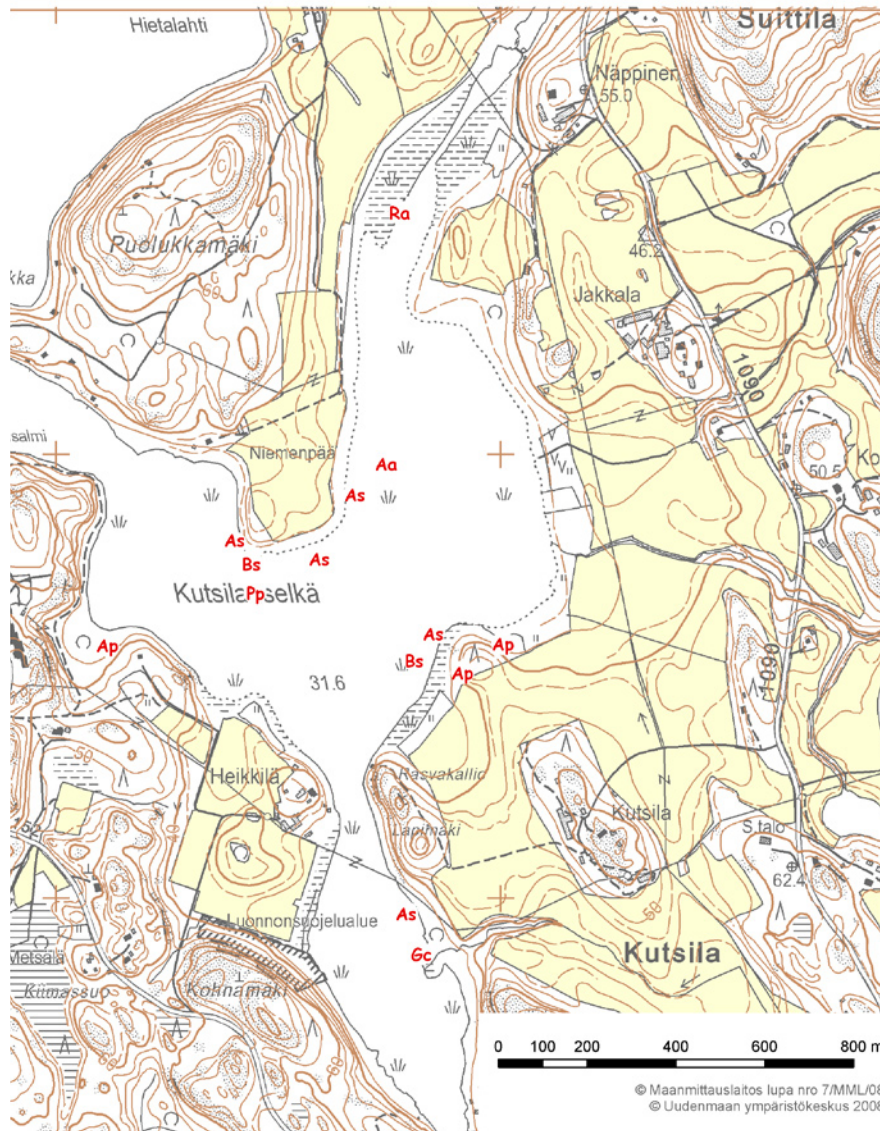
Kartta 6. Koisjärven uhanalaiset ja vähälukuiset lajit 2007: laujoutsen (Cc), kurki (Gg) ja pikkulepinkäinen (Lc).

Liite 2. Laskentakohteilla havaitut harvalukuiset yölaulajat

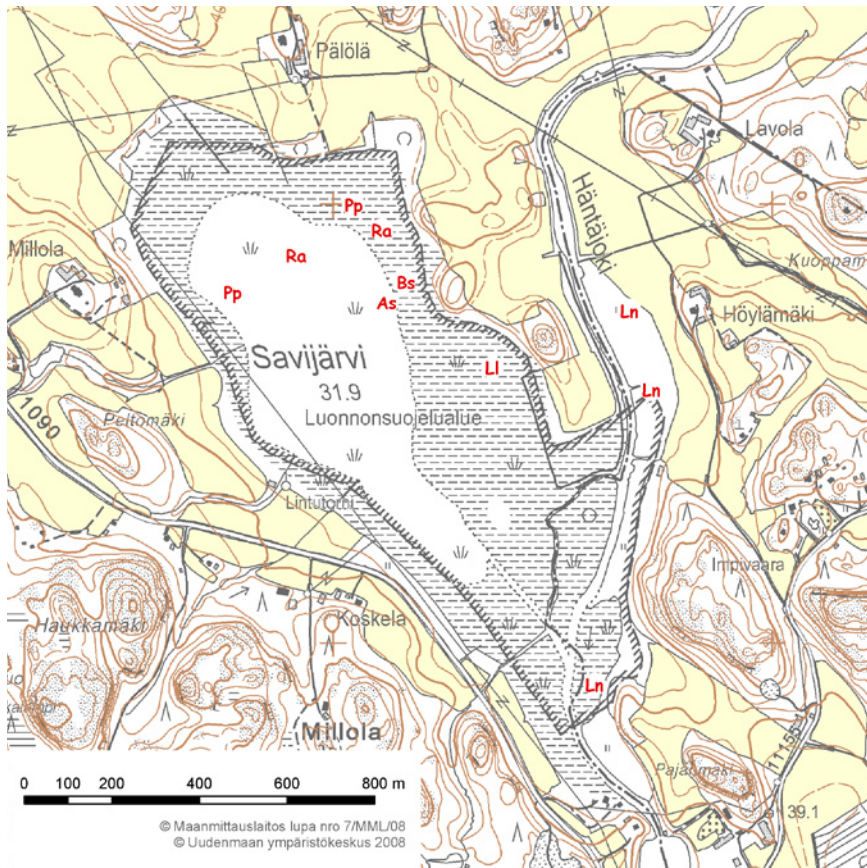

Kartta 7. Vaanilanlahden harvalukuiset yölaulajat 2007: kaulushaikara (Bs), luhtakana (Ra), luhtahuitti (Pp), pensassirkkalintu (Ln), rytikerttunen (As), luhtakerttunen (Ap) ja rastaskerttunen (Aa).

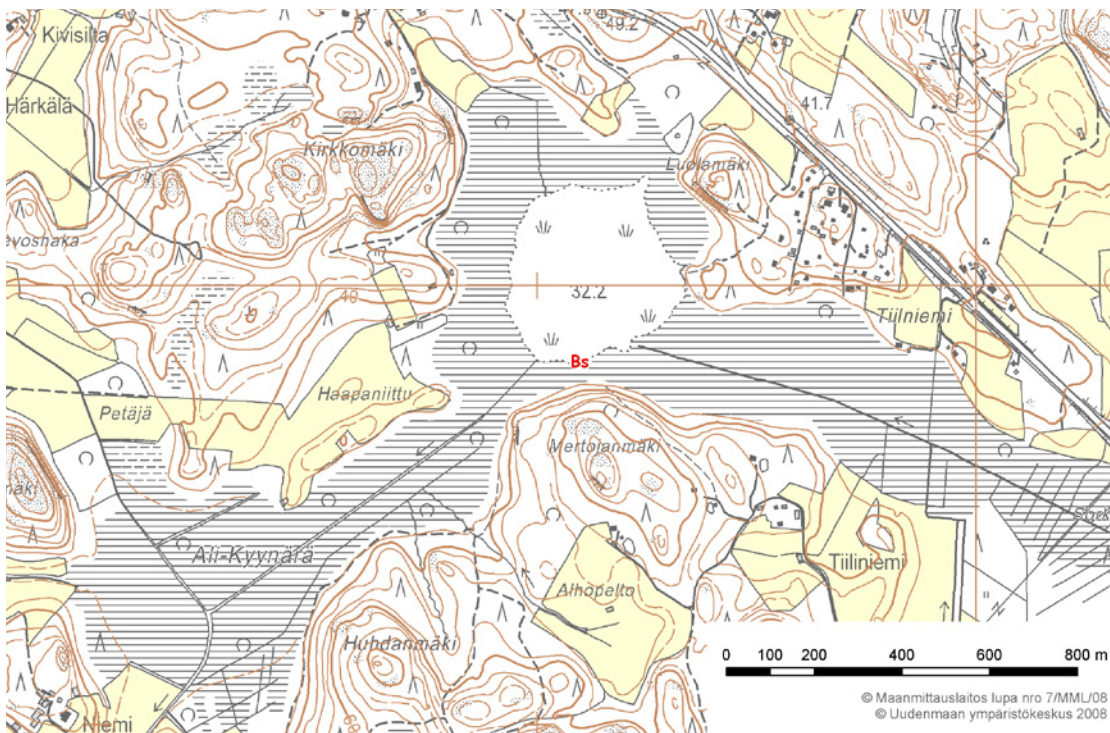

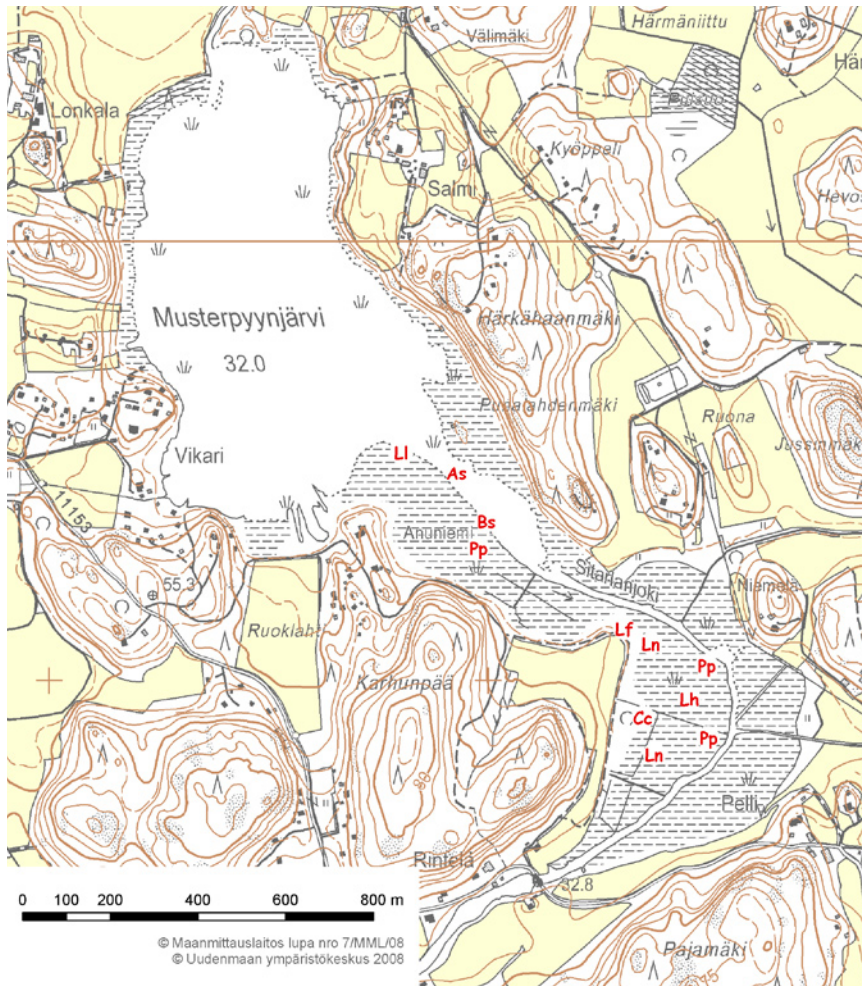
Kartta 8. Vaanilanlahden harvalukuiset yölaulajat 2007: kaulushaikara (Bs), luhtakana (Ra), luhtahuitti (Pp), pensassirkkalintu (Ln), rytiker ttunen (As), luhtakerttunen (Ap) ja rastaskerttunen (Aa).

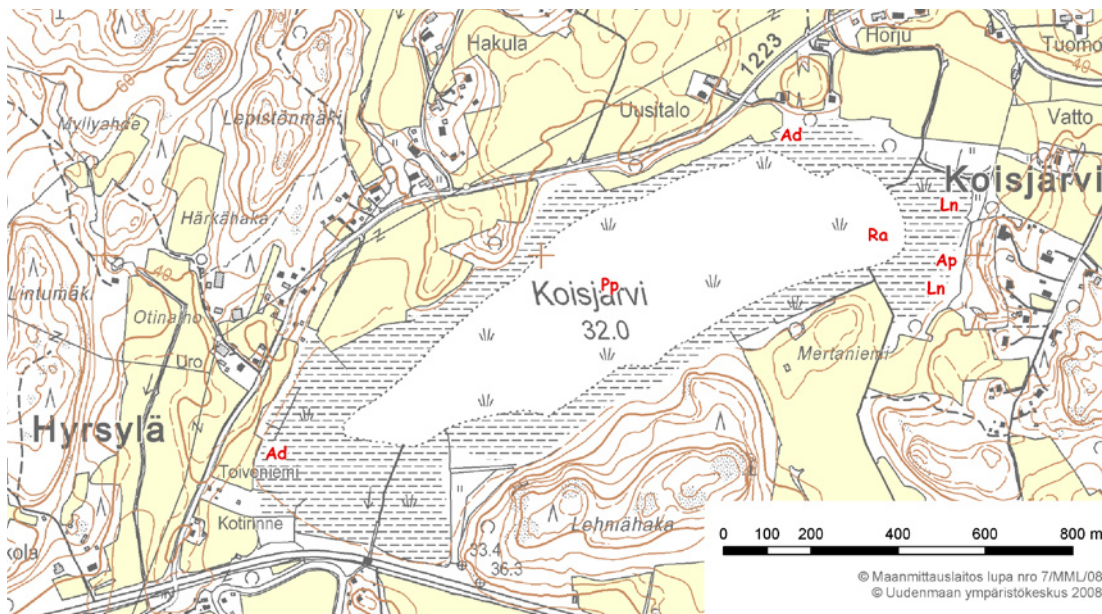
Kartta 9. Savijärven harvalukuiset yölajit 2007: kaulushaikara (Bs), luhtakana (Ra), luhtahuitti (Pp), pensassirkkalintu (Ln), ruokosirkkalintu (Li) ja rytikerttunen (As).

Kartta 10. Kyynäjäjärven harvalukuiset yölajit 2007: kaulushaikara (Bs).

Kartta 11. Musterpyynjärven harvalukuiset yölaulajat 2007: kaulushaikara (Bs), luhtahuitti (Pp), ruisräikkä (Cc), pensassirkkalintu (Ln), viitasirkkalintu (Lf), ruokosirkkalintu (LI) ja rytikerttunen (As).

Kartta 12. Koisjärven harvalukuiset yölaulajat 2007: luhtakana (Ra), luhtahuitti (Pp), pensassirkkalintu (Ln), luhtakerttunen (Ap) ja viitakerttunen (Ad).

KUVAILEHTI

<i>Julkaisija</i>	Uudenmaan ympäristökeskus	<i>Julkaisu-aika</i>	Marraskuu 2008
<i>Tekijä(t)</i>	Jan Södersved		
<i>Julkaisun nimi</i>	Nummi-Pusulan lintuvesien pesimälinnuston selvitys 2007		
<i>Julkaisusarjan nimi ja numero</i>	Uudenmaan ympäristökeskuksen raportteja 22 2008		
<i>Julkaisun tema</i>			
<i>Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut</i>	Julkaisu on saatavana internetistä: http://www.ymparisto.fi/uus/julkaisut		
<i>Tiivistelmä</i>	<p>Nummi-Pusulan lintuvedet -niminen Natura-kohde (FI0100042) on monipuolinen, kansainvälisesti ja valtakunnallisesti arvokas lintuvesikokonaisuus. Se koostuu viidestä erillisestä, lähekkäin sijaitsevasta lintuvesialueesta Nummi-Pusulan ja Lohjan alueella. Nummi-Pusulassa kohteeseen sisältyvät Koisjärvi, Kynäräjärvi ja Savijärvi. Lohjalla kohteeseen kuuluvat Kutsilanselkä ja Vaanilanlahti (Vasarlanlahti). Valtakunnallisessa lintuvesien suojeluohjelmassa kokonaisuuteen on liitetty myös kuudes kohde, Nummi-Pusulassa sijaitseva Musterpyynjärvi.</p> <p>Selvityksen tavoitteena oli tuottaa alueen pesimälinnustosta ajantasaista pohjatietoa, jota voidaan käyttää hyväksi laadittaessa alueelle hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Tämä raportti sisältää vuoden 2007 kartoituksessa tehdyt havainnot alueella pesivien lintujen parimääristä, tiedot havaituista lintuharvinaisuuksista sekä uhanalaisten ja vähälukuisten lajien havaintopisteet alueella. Raportti sisältää myös yhteenvedon alueella aikaisempina vuosina tehdyistä lintuhavainnoista.</p>		
<i>Asiasanat</i>	Natura 2000, linnusto, lintuvedet, kosteikot, Nummi-Pusula, Lohja		
<i>Rahoittaja/ toimeksiantaja</i>	Uudenmaan ympäristökeskus		
	ISBN	ISSN	
	978-952-11-3311-4 (pdf)	1796-1742 (verkkoj.)	
	<i>Sivuja</i>	<i>Kieli</i>	<i>Luottamuksellisuus</i>
	28	Suomi	Julkinen
<i>Julkaisun myynti/ jakaja</i>			
<i>Julkaisun kustantaja</i>	Uudenmaan ympäristökeskus, Asemapäällikönkatu 14, PL 36, 00521 Helsinki. Puh. 020 490 101 (vaihe), 020 690 161 (asiakaspalvelu). Faksi 020 490 3200. Sähköposti: kirjaamo.uus@ymparisto.fi, Internet: www.ymparisto.fi/uus		
<i>Painopaikka ja -aika</i>	Julkaisu on saatavana vain sähköisessä muodossa.		

PRESENTATIONSBLAD

<i>Utgivare</i>	Nylands miljöcentral	<i>Datum</i> November 2008
<i>Författare</i>	Jan Södersved	
<i>Publikationens titel</i>	Nummi-Pusulan lintuvesien pesimälinnuston selvitys 2007 (Häckfåglar i fågelsjöarna i Nummi-Pusula 2007)	
<i>Publikationsserie</i>	Nylands miljöcentrals rapporter 22 2008	
<i>Publikationens tema</i>		
<i>Publikationens delar/ andra publikationer inom samma projekt</i>	Publikationen finns tillgänglig på internet: http://www.miljo.fi/uus/publikationer	
<i>Sammandrag</i>	<p>Fem fågelrika sjöar och vikar bildar tillsammans ett Naturaområde kallat Fågelsjöarna i Nummi-Pusula (FI0100042) och utgör en variationsrik helhet av såväl internationellt som riksomfattande intresse. Sjöarna och vikarna ligger nära varandra i kommunerna Nummi-Pusula och Lojo. Här ingår sjöarna Koisjärvi, Kynärjärvi och Savijärvi från Nummi-Pusula samt vikarna Kuitsilanselkä och Vaanilanlahti i Lojo sjö respektive sjön Hiidenvesi i Lojo. I det nationella skyddsprogrammet för fågelrika sjöar och vikar räknas ytterligare en sjö till denna fågelrika helhet, nämligen Musterpyynjärvi, i Nummi-Pusula.</p> <p>Avsikten med utredningen var att ta fram aktuell information om häckfågelbeståndet till grund för en skötsel- och nyttjande plan. I denna rapport presenteras resultaten från kartläggningen år 2007: antalet häckande fågelpar, uppgifter om iakttagna sällsynta arter och var hotade eller fåtaliga arter förekommit. En sammanfattning av tidigare fågelobservationer ingår dessutom.</p>	
<i>Nyckelord</i>	Natura 2000, fågelfauna, fågelvatten, våtmarker, Nummi-Pusula, Lojo	
<i>Finansiär/ uppdragsgivare</i>	Nylands miljöcentral	
	ISBN 978-952-11-3311-4 (pdf)	ISSN 1796-1742 (online)
	<i>Sidantal</i> 28	<i>Språk</i> Finska
	<i>Offentlighet</i> Offentlig	<i>Pris (inneh. moms 8 %)</i>
<i>Beställningar/ distribution</i>		
<i>Förläggare</i>	Nylands miljöcentral, Stinsgatan 14, PB 36, 00521 Helsingfors. Tel. +358 20 490 101 (växel), 020 690 161 (kundservice). Fax +358 20 490 3200. E-post: kirjaamo.uus@ymparisto.fi, Internet: www.miljo.fi/uus	
<i>Tryckeri/ tryckningsort och -år</i>	Publiserad bara i elektroniska format.	

UUDENMAAN
YMPÄRISTÖKESKUS
NYLANDS
MILJÖCENTRAL

Uudenmaan ympäristökeskus
PL 36, 00521 Helsinki
puh. 020 490 101 (vaihe)
puh. 020 690 161 (asiakaspalvelu)
www.ymparisto.fi/uus

ISBN 978-952-11-3311-4 (pdf)

ISSN 1796-1742 (verkkokoj.)